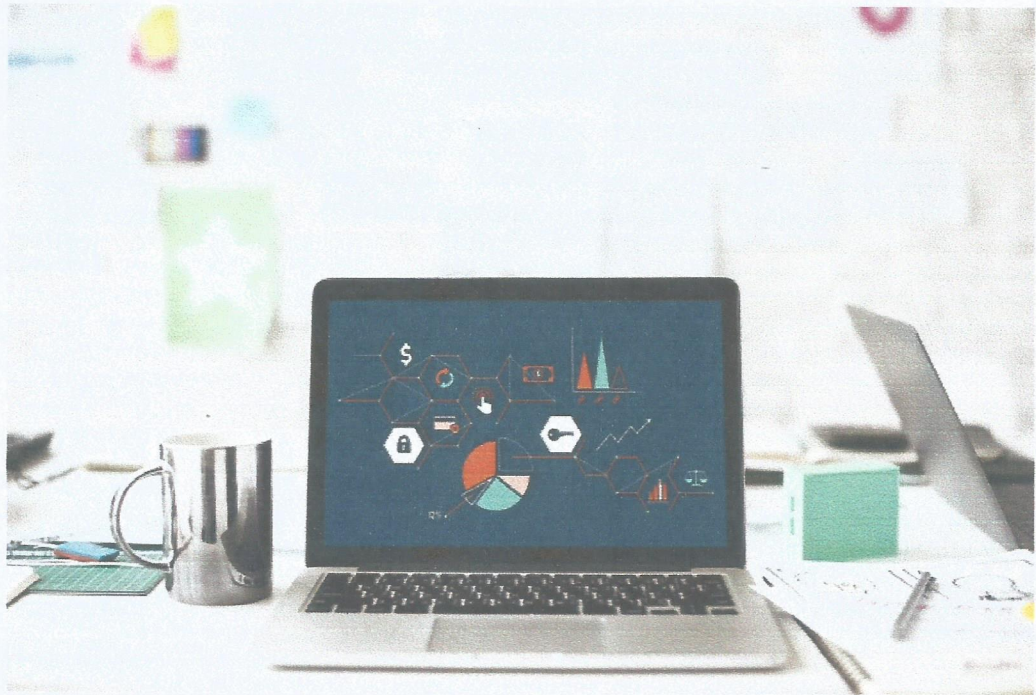

คู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

หน่วยตรวจสอบภายใน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	กลุ่ม/หน่วย : หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

ผู้จัดทำ (นางสาววิชนันท์ เดชอำพร) ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน	ผู้ตรวจสอบ (นางสาววิชนันท์ เดชอำพร) ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน
	ผู้อนุมัติ (นางสาววิชนันท์ เดชอำพร) ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน

ประวัติการแก้ไข

วันที่บังคับใช้	แก้ไขครั้งที่	เนื้อหาที่แก้ไข

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

สารบัญ

	หน้า
วัตถุประสงค์ / ขอบเขต / คำจำกัดความ	๑
หน้าที่ความรับผิดชอบ	๒
Work Flow กระบวนการ	๓
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๔
มาตรฐานงานและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน	๑๕
เอกสารอ้างอิง	๑๖
แบบฟอร์มกระดาษทำการ	๑๗

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

คู่มือปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน

๑. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน ผู้เกี่ยวข้อง และผู้สนใจ ได้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการตรวจสอบภายในเพิ่มขึ้น
๒. เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในให้มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการตรวจสอบภายในที่ชัดเจน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน
๓. เพื่อให้ความเชื่อมั่นว่าได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนด ระเบียบ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการตรวจสอบภายในที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องสม่ำเสมอ

๒. ขอบเขตงาน

๑. ปฏิบัติงานตรวจสอบและประเมินความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑ เสนอแนะปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง
๒. สอบทานระบบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานและกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งของทางราชการที่เกี่ยวข้อง
๓. ตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลบริหารการเงินและบัญชี
๔. ตรวจสอบระบบการดูแลรักษาและความปลอดภัยของทรัพย์สินให้มีความเหมาะสมกับประเภทของทรัพย์สินนั้น
๕. ปฏิบัติงานให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหาร หน่วยรับตรวจ และผู้ที่เกี่ยวข้องตามอำนาจหน้าที่ของงานตรวจสอบภายใน
๖. ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑

๓. คำจำกัดความ

๑. การตรวจสอบภายใน หมายถึง กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในจะช่วยให้ส่วนราชการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ
๒. หน่วยงาน หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑
๓. หัวหน้าหน่วยงาน หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑
๔. หน่วยตรวจสอบภายใน หมายถึง หน่วยตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑ ที่จัดให้มีขึ้นตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

๕. ผู้ตรวจสอบภายใน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน นักวิชาการตรวจสอบภายใน หรือเรียกชื่ออย่างอื่น แต่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการตรวจสอบภายใน

๖. หน่วยรับตรวจ หมายถึง กลุ่ม / หน่วย / สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๑. กำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงานและดำเนินงาน ด้านต่าง ๆ ของหน่วยงาน โดยให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงาน และแนวของกลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง และความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานด้วย

๒. กำหนดกฎบัตรไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เสนอหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเผยแพร่ให้หน่วยรับตรวจทราบ

๓. จัดให้มีการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

๔. ปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานและคู่มือ/แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในของ กรมบัญชีกลาง กรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

๕. เสนอแผนการตรวจสอบภายในประจำปีต่อหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายน

๖. เสนอรายงานผลการตรวจสอบภายในต่อหัวหน้าหน่วยงานในเวลาอันสมควร หรืออย่างน้อยทุก ๒ เดือนนับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผน กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

๗. ติดตามผลการตรวจสอบ เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจเพื่อปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ

๘. ปฏิบัติงานในการให้คำปรึกษาแก่หัวหน้าหน่วยงาน หน่วยรับตรวจ และผู้เกี่ยวข้อง ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน

๙. ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กลุ่มตรวจสอบภายในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของหน่วยงานบรรลุเป้าหมายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐. ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน ตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหน่วยงาน

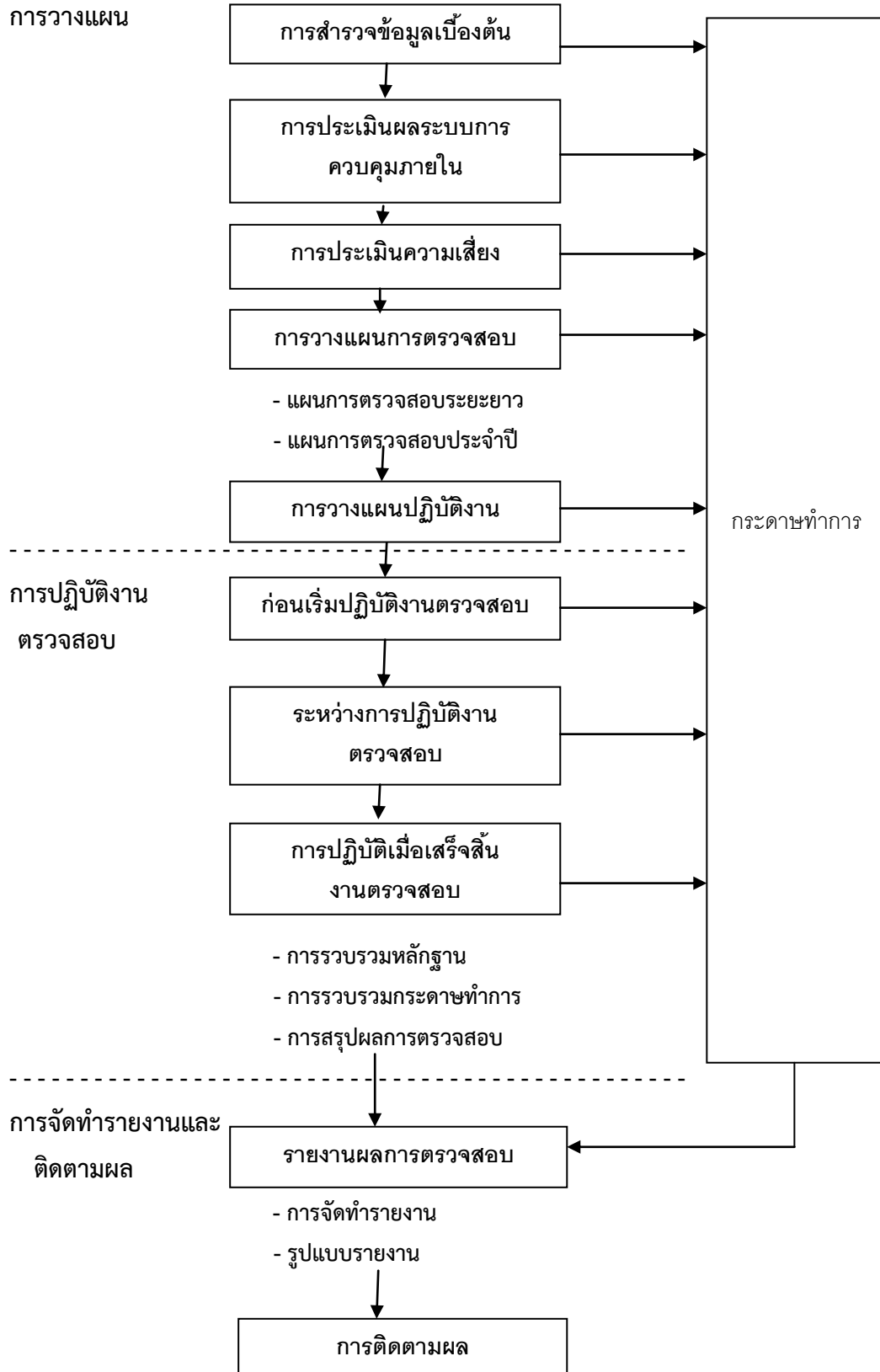
คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

๕. Work Flow กระบวนการ

ที่	กระบวนการ	รายละเอียด	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑		<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินระบบควบคุมภายในจากรายงานการควบคุมภายในปีก่อน - ประเมินความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจโดยจัดทำแบบประเมิน/แบบสอบถาม - จัดลำดับความเสี่ยงและจัดทำแผนการตรวจสอบ 	๓๐ วัน	<ul style="list-style-type: none"> - ผอ.หน่วยตรวจสอบภายใน - ผู้ตรวจสอบภายใน
๒		<ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอแผนการตรวจสอบให้ ผอ.สปป.อุทัยธานี เขต ๑ พิจารณานุมัติ - แจ้งแผนการตรวจสอบให้ สพฐ.ทราบ 	๓ วัน (ภายในเดือนกันยายน)	ผอ.หน่วยตรวจสอบภายใน
๓		<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางการตรวจสอบในกิจกรรมนั้น ๆ 	๓ วัน	<ul style="list-style-type: none"> - ผอ.หน่วยตรวจสอบภายใน - ผู้ตรวจสอบภายใน
๔		<ul style="list-style-type: none"> - แจ้งหน่วยรับตรวจ - ประชุมเปิดตรวจ เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์และขอบเขตการตรวจ - ตรวจสอบตามแผนการปฏิบัติงาน - จัดทำ/รวบรวมกระดาษทำการ - ประชุมปิดตรวจ เพื่อสรุปข้อตรวจพบและเสนอแนะแนวทางแก้ไข 	ไม่เกิน ๓๐ วัน	<ul style="list-style-type: none"> - ผอ.หน่วยตรวจสอบภายใน - ผู้ตรวจสอบภายใน
๕		<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำรายงานผลการตรวจสอบให้ ผอ.สปป.อุทัยธานี เขต ๑ ทราบ และพิจารณาสั่งการ 	ไม่เกิน ๓๐ วัน	<ul style="list-style-type: none"> - ผอ.หน่วยตรวจสอบภายใน - ผู้ตรวจสอบภายใน
๖		<ul style="list-style-type: none"> - แจ้งรายงานผลการตรวจสอบภายในให้หน่วยรับตรวจทราบ - กรณีมีข้อทักท้วงให้ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ แล้วแจ้งผลให้หน่วยตรวจสอบภายในทราบภายใน ๔๕ วัน 	๗ วัน	- ผู้ตรวจสอบภายใน
๗		<ul style="list-style-type: none"> - กรณีผลการตรวจสอบมีข้อทักท้วง ต้องติดตามให้หน่วยรับตรวจรายงานผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะภายใน ๔๕ วัน 	๑๕ วัน	- ผู้ตรวจสอบภายใน

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สปบ.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

๖.๑ การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น

เป็นการหาข้อมูล เพื่อการพิจารณาและตัดสินใจในการคัดเลือกเรื่องที่จะทำการตรวจสอบ โดยมีแหล่งข้อมูลที่สำคัญ ผู้ตรวจสอบต้องสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยรับตรวจ และทำความเข้าใจเรื่องที่จะทำการตรวจสอบรวมทั้งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมายตรวจสอบ ทำให้การจัดทำแผนการตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ดังนั้น ก่อนการวางแผนการตรวจสอบควรศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๖.๑.๑ แผนกลยุทธ์หรือแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี เพื่อทราบวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของหน่วยงาน และทราบความเชื่อมโยงของการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ

๖.๑.๒ แผนปฏิบัติราชการประจำปี เพื่อทราบถึงแผนงาน งาน/โครงการ กิจกรรม วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผู้รับผิดชอบ และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของหน่วยงาน

๖.๑.๓ นโยบาย แนวปฏิบัติด้านการตรวจสอบภายใน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๖.๑.๔ นโยบาย ของผู้บริหาร เพื่อทราบจุดเน้นการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

๖.๑.๕ รายงานทางการเงิน เพื่อทราบผลการดำเนินงานการเงินการบัญชีและฐานะทางการเงินของหน่วยงาน

๖.๑.๖ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี เพื่อทราบผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการในปีที่ผ่านมา

๖.๑.๗ รายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รายงานผลการตรวจสอบและรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน เพื่อทราบข้อสังเกต และประเด็นที่เป็นความเสี่ยงของหน่วยงาน

๖.๑.๘ มติคณะรัฐมนตรี กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และนโยบายต่าง ๆ ของหน่วยงาน รวมทั้งของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ทราบข้อกำหนดในการปฏิบัติงานต่าง ๆ

๖.๑.๙ ลักษณะและประเภทของหน่วยรับตรวจ และปัญหาเฉพาะเรื่องของหน่วยรับตรวจ เนื่องจากแต่ละหน่วยรับตรวจอาจมีการปฏิบัติงานและปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน เช่น โรงเรียนปกติ โรงเรียนขยายโอกาส โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

๖.๑.๑๐ เรื่องอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยรับตรวจ

๖.๒ การประเมินระบบการควบคุมภายใน

ผู้ตรวจสอบภายในต้องประเมินผลระบบการควบคุมภายในที่แต่ละหน่วยรับตรวจได้จัดให้มีขึ้นตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน ดังนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวและสามารถประเมินผลระบบการควบคุมภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ตรวจสอบภายในควรมีความรู้เกี่ยวกับการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ ๕ องค์ประกอบ คือ

- สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)
- การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
- กิจกรรมควบคุม (Control Activities)
- สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)
- กิจกรรมการติดตาม (Monitoring Activities)

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

การประเมินผลระบบการควบคุมภายในมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้ทราบว่าระบบการควบคุมภายในที่ได้จัดวางไว้ นั้นได้นำไปปฏิบัติตามที่กำหนด และผลงานบรรลุตามเป้าหมายของหน่วยงาน การประเมินผลการควบคุมภายในแบ่งได้หลายประเภท เช่น การประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของการควบคุม การประเมินผลตามองค์ประกอบการควบคุมภายใน ประเมินผลตามกิจกรรมการควบคุมเฉพาะด้าน หรือเฉพาะงานใดงานหนึ่ง การประเมินผลตามกิจกรรมควบคุมโดยรวมของหน่วยงาน เป็นต้น โดยปกติการประเมินผลการควบคุมภายใน จะเลือกประเมินผลในประเภทใดประเภทหนึ่ง โดยกำหนดขอบเขตในการประเมินผลตามความจำเป็น

๖.๓ การประเมินความเสี่ยง

พิจารณาว่ากิจกรรมใดหรือหน่วยงานใดมีความเสี่ยงหรือความน่าจะเป็นที่อาจเกิดขึ้นจนเป็นผลทำให้การดำเนินงานอาจไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานในระดับความสำคัญมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาปัจจัยเสี่ยงใน ๔ ประเภท คือ

๖.๓.๑ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) เกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวม

๖.๓.๒ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน

๖.๓.๓ ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณและการเงิน

๖.๓.๔ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามระเบียบ/กฎหมาย (Compliance Risk : C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่าง ๆ

๖.๔ การวางแผนการตรวจสอบ (Audit Plan)

เป็นการจัดทำแผนการตรวจสอบตามข้อมูลที่ได้รับจากการสำรวจข้อมูล การประเมินผลระบบการควบคุมภายใน และการประเมินความเสี่ยง โดยจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของกิจกรรมหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่ จะทำการตรวจสอบให้สอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายของหน่วยงาน นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ การวางแผนการตรวจสอบถือเป็นเครื่องมือช่วยผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน ในการสอบทานความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนการตรวจสอบที่วางไว้หรือไม่ และหากมีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงานตรวจสอบ ผู้อำนวยการหน่วย ตรวจสอบภายในจะได้ปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่ ทั้งนี้ แผนการตรวจสอบ แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๖.๔.๑ แผนการตรวจสอบระยะยาว

๖.๔.๒ แผนการตรวจสอบประจำปี

ขั้นตอนการวางแผนการตรวจสอบ

๑. ประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ (ศึกษา รวบรวมข้อมูล ระบุปัจจัยเสี่ยง วิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง)

๒. วางแผนการตรวจสอบระยะยาว

- เรื่องที่ตรวจสอบ

- กำหนดวัตถุประสงค์การตรวจสอบภาพรวม

- หน่วยรับตรวจ ได้แก่ จำนวนหน่วยรับตรวจทั้งหมด และจำนวนหน่วยรับตรวจที่ได้รับการ คัดเลือก (ถ้ามี)

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพ.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

- จัดลำดับความสำคัญของหน่วยรับตรวจ งาน/โครงการ กิจกรรม ตามผลการประเมินความเสี่ยง
- กำหนดระยะเวลาที่จะเข้าตรวจสอบหน่วยรับตรวจแต่ละแห่ง
- คำนวณจำนวนคน วัน ที่จะใช้ในการตรวจสอบ
- กำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบ และงบประมาณโดยรวม

๓. วางแผนการตรวจสอบประจำปี

แผนการตรวจสอบประจำปี เป็นแผนที่จัดทำไว้ล่วงหน้า โดยมีรอบระยะเวลา ๑ ปี ในกรณีที่มีการจัดทำแผนการตรวจสอบระยะยาว ควรกำหนดให้สอดคล้องกับแผนการตรวจสอบระยะยาวที่กำหนดไว้ และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแผนการตรวจสอบประจำปี ควรปรับปรุงแผนการตรวจสอบระยะยาวให้สอดคล้องกับแผนการตรวจสอบประจำปีที่ได้มีการแก้ไขปรับปรุงด้วย

แผนการตรวจสอบประจำปี ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ

๑. วัตถุประสงค์การตรวจสอบ
๒. ขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบ ซึ่งควรกำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนการตรวจสอบระยะยาว ขอบเขตการปฏิบัติงานควรประกอบด้วย หน่วยรับตรวจ กิจกรรมที่จะตรวจสอบ ระดับความเสี่ยง ความถี่ในการตรวจสอบ ระยะเวลาที่จะทำการตรวจสอบ และจำนวนคน วัน ที่จะทำการตรวจสอบ
๓. ผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ
๔. งบประมาณที่ใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

๖.๕ การเสนอแผนการตรวจสอบ

เมื่อวางแผนการตรวจสอบแล้ว จะต้องเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต ๑ เพื่อพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายน ของทุกปี

๖.๖ การทบทวนและปรับปรุงแผนการตรวจสอบ

เมื่อแผนการตรวจสอบระยะยาว และแผนการตรวจสอบประจำปีได้รับอนุมัติแล้ว ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติ ซึ่งในระหว่างการปฏิบัติงาน ถ้าผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายในพบว่าสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบได้ ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายในควรพิจารณาทบทวนและปรับปรุงแผนการตรวจสอบใหม่ และเมื่อได้รับอนุมัติให้ปรับปรุงแผนการตรวจสอบแล้ว ต้องแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เช่น แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๖.๗ การวางแผนการปฏิบัติงาน (Engagement Plan)

เป็นการจัดทำแผนการปฏิบัติงานล่วงหน้าตามที่ผู้ตรวจสอบภายในได้รับมอบหมาย โดยกำหนดว่าจะตรวจสอบเรื่องใด หน่วยรับตรวจใด วัตถุประสงค์ ขอบเขต และวิธีการตรวจสอบ เพื่อให้ได้หลักฐานครบถ้วน และเพียงพอ ทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบสามารถบรรลุผลสำเร็จตามที่วางไว้

ขั้นตอนการวางแผนการปฏิบัติงาน

๖.๗.๑ กำหนดประเด็นการตรวจสอบ ด้วยการสำรวจข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อยืนยันความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจและกิจกรรมที่เคยประเมินมาแล้ว และเพื่อค้นหาความเสี่ยงใหม่ (ถ้ามี)

๖.๗.๒ กำหนดวัตถุประสงค์การปฏิบัติงานตามประเด็นการตรวจสอบ ด้าน Operation (O) ด้าน Financial (F) และด้าน Compliance (C)

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

๖.๗.๓ กำหนดขอบเขตการปฏิบัติงาน โดยกำหนดจำนวน/ปริมาณ/รายการ

๖.๗.๔ กำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐาน/ข้อเท็จจริง รวมทั้งเทคนิคการตรวจสอบที่เหมาะสม

๖.๘ การปฏิบัติงานตรวจสอบ

เป็นกระบวนการตรวจสอบ สอบทาน รวบรวมหลักฐาน เพื่อวิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามนโยบาย แผนงาน ระเบียบปฏิบัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน คือ

๖.๘.๑ ก่อนเริ่มปฏิบัติงานตรวจสอบ หลังจากทำแผนปฏิบัติงาน จัดทำตารางการปฏิบัติงานการตรวจสอบในรายละเอียดของงานแต่ละงาน กำหนดวันและระยะเวลาที่จะใช้ในการตรวจสอบ โดยแจ้งหน่วยรับตรวจให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ ขอบเขต และระยะเวลาในการตรวจสอบ

๖.๘.๒ ระหว่างการปฏิบัติงานตรวจสอบ เริ่มปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยการประชุมเปิดงานตรวจสอบระหว่างทีมตรวจสอบกับผู้รับตรวจที่เกี่ยวข้อง หัวหน้าทีมตรวจสอบจะเป็นผู้ดำเนินการประชุม อธิบายวัตถุประสงค์ รายละเอียดของขอบเขตการตรวจสอบให้ผู้รับตรวจทราบ ในการตรวจสอบควรใช้เทคนิคการตรวจสอบช่วยในการตรวจสอบ

เทคนิคการตรวจสอบ (Audit Technique) หมายถึง วิธีการตรวจสอบที่ดีที่ผู้ตรวจสอบควรนำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ เพื่อให้ได้หลักฐานที่ดีและเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด เป็นที่ยอมรับของผู้ปฏิบัติงาน โดยการตรวจสอบเป็นไปตามวัตถุประสงค์และแผนการตรวจสอบที่กำหนด ดังนั้น ผู้ตรวจสอบจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในวิธีการตรวจสอบแบบต่าง ๆ และเลือกใช้เทคนิคการตรวจสอบให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะตรวจสอบในแต่ละกรณี เนื่องจากเทคนิคการตรวจสอบแต่ละเทคนิคมีความยากง่ายต่างกัน และให้ได้มาซึ่งหลักฐานความเชื่อถือไม่เท่ากันเมื่อใช้กับบุคคลหรือสถานการณ์ต่างกัน นอกจากนี้ แต่ละเทคนิคการตรวจสอบก็มีข้อจำกัดในการนำไปใช้ ทำให้ในบางครั้งผู้ตรวจสอบอาจใช้เทคนิคการตรวจสอบหลายอย่างประกอบกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่เพียงพอที่ผู้ตรวจสอบจะเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะไว้ในรายงานผลการตรวจสอบ เทคนิคที่ใช้ในการตรวจสอบโดยทั่วไป มีดังนี้

๑. การสุ่มตัวอย่าง

เป็นการเลือกข้อมูลแต่เพียงบางส่วน ซึ่งสามารถใช้เป็นตัวแทนของข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำมาตรวจสอบ การสุ่มตัวอย่างต้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ โดยค่านึงว่าข้อมูลทั้งหมดมีโอกาสได้รับการเลือกเท่า ๆ กัน ผลที่ได้รับจึงจะแสดงสภาพที่เป็นจริงหรือใกล้เคียงความจริงมากที่สุด ซึ่งในปัจจุบันนิยมใช้อยู่ ๔ วิธี คือ

๑.๑ **วิธี Random Sampling** เป็นการเลือกตัวอย่างจำนวนหนึ่งจากข้อมูลทั้งหมด โดยให้แต่ละหน่วยของข้อมูลมีโอกาสที่จะได้รับเลือกเท่าเทียมกันและเป็นไปอย่างยุติธรรม เช่น การจับสลาก เป็นต้น

๑.๒ **วิธี Systematic Sampling** เป็นการเลือกตัวอย่างโดยการกำหนดระยะหรือช่วงตอนของตัวอย่างที่จะเลือกด้วยวิธีแบ่งไว้เท่า ๆ กัน เช่น เลือกตัวอย่างใบสำคัญ ๑ ฉบับ จากใบสำคัญทุก ๆ ๑๕ ฉบับ เป็นต้น ความห่างของระยะหรือช่วงตอนขึ้นอยู่กับจำนวนข้อมูลและจำนวนตัวอย่างที่ต้องการ ข้อมูลที่นำมาเลือกตัวอย่างด้วยวิธีนี้ต้องมีคุณสมบัติเหมือนกัน และมีการจัดเรียงลำดับของข้อมูลอย่างถูกต้องและครบถ้วน ผู้ตรวจสอบต้องระวังในการกำหนดระยะของตัวอย่าง ว่าต้องไม่เป็นผลให้ข้อมูลทั้งหมดถูกเลือกหรือมิได้รับการเลือกเลยด้วย

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

๑.๓ วิธีแบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่ม

๑.๓.๑ Stratified Sampling เป็นการเลือกตัวอย่างของข้อมูลที่มีลักษณะแตกต่างกัน โดยมีวิธีดำเนินการเป็น ๒ ขั้นตอน คือ

๑) แบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่มโดยการรวบรวมข้อมูลที่มีลักษณะเหมือนกันไว้ในกลุ่มเดียวกัน

๒) สุ่มเลือกตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มเหล่านั้นอีกครั้งหนึ่ง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอาจแตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่ดี มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ วิธีนี้เหมาะสำหรับการตรวจสอบพัสดุ ครุภัณฑ์ ที่มีปริมาณมาก และสถานที่เก็บมีหลายแห่ง ซึ่งทำให้ข้อมูลมีโอกาสได้รับการสุ่มตรวจสอบเท่าเทียมกัน

๑.๓.๒ Cluster Sampling เป็นการเลือกตัวอย่างของข้อมูลที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยมีวิธีดำเนินการเป็น ๒ ขั้นตอน คือ

๑) แบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่มโดยกำหนดจำนวนเท่ากัน ซึ่งถือตำแหน่งที่ตั้งหรือการเก็บรวบรวมรายการเป็นเกณฑ์ สำหรับการกำหนดจำนวนกลุ่มและจำนวนรายการในแต่ละกลุ่มขึ้นอยู่กับลักษณะและปริมาณของข้อมูลที่มีอยู่ทั้งหมด

๒) สุ่มเลือกกลุ่มต่าง ๆ ที่แบ่งไว้มาเป็นตัวอย่าง กล่าวคือ เลือกทั้งกลุ่มมาเป็นตัวอย่างในการสุ่มเลือกตัวอย่างนี้ ซึ่งจะเป็จำนวนมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะและขนาดของข้อมูล

๑.๔ วิธี Selective หรือ Judgement Sampling เป็นการเลือกข้อมูลที่ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของผู้ตรวจสอบว่าจะพิจารณาเลือกสุ่มตัวอย่างใดบ้าง โดยตัวอย่างที่สุ่มเลือกนั้นควรเป็นสิ่งที่มีความสำคัญพิเศษซึ่งเคลื่อนย้ายหรือหิยบฉวยได้ และอาจก่อให้เกิดการทุจริตได้ด้วย

๒. การตรวจนับ

เป็นการพิสูจน์จำนวนและสภาพของสิ่งที่ตรวจนับว่ามีอยู่ครบถ้วนตามที่บันทึกไว้หรือไม่ สภาพของสิ่งของนั้นเป็นอย่างไร อยู่ในสภาพชำรุดเสียหายหรือไม่ มีการเก็บรักษาอย่างไร โดยปกติการตรวจนับนี้จะใช้กับการตรวจสอบเงินสด วัสดุ ครุภัณฑ์ และยานพาหนะ เป็นต้น

ข้อจำกัด

๑. สินทรัพย์ที่ตรวจนับจะต้องมีรูปร่าง หรือมีหลักฐานที่สามารถแสดงสภาพของสินทรัพย์นั้น เช่น เช็ค พันธบัตรรัฐบาล ตั๋วสัญญาใช้เงิน เป็นเงิน

๒. การตรวจนับมิใช่เป็นเครื่องพิสูจน์กรรมสิทธิ์ของสินทรัพย์นั้นเสมอไป

๓. การยืนยันยอด

เป็นการขอให้บุคคลที่มีใช้ผู้รับตรวจซึ่งเกี่ยวข้องหรือทราบเรื่องเกี่ยวกับหลักฐานต่าง ๆ ให้การยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรมายังผู้ตรวจสอบโดยตรง การยืนยันนี้เมื่อปฏิบัติอย่างถูกต้องจะถือเป็นหลักฐานที่น่าเชื่อถือได้มากที่สุด เนื่องจากบุคคลดังกล่าวไม่จำเป็นต้องปิดบังข้อเท็จจริง เทคนิคนี้ส่วนใหญ่ใช้กับการยืนยันยอดเงินฝากธนาคาร เงินฝากส่วนราชการ หรือสินทรัพย์ซึ่งอยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น

ข้อจำกัด อาจไม่ได้รับความร่วมมือตอบยืนยันมาให้ผู้ตรวจสอบทราบ หรือมีข้อขัดข้องอื่น ๆ ที่ทำให้คำตอบที่ได้รับมีจำนวนน้อยเกินสมควร เช่น หนังสือยืนยันยอดไม่ถึงมือผู้รับ เป็นต้น ซึ่งทำให้การตรวจสอบเรื่องนั้นไม่ได้รับหลักฐานอย่างเพียงพอ

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

๔. การตรวจสอบเอกสารใบสำคัญ

เป็นการพิสูจน์เอกสารหลักฐานประกอบการลงบัญชี ซึ่งเอกสารเหล่านี้พิสูจน์ความถูกต้องของรายการที่ลงไว้ในบัญชีได้ วิธีการตรวจนี้เรียกว่า “Vouching” ทั้งนี้ ผู้ตรวจสอบควรตรวจสอบเอกสารโดยระมัดระวังว่า

- เป็นเอกสารจริง ไม่ใช่เอกสารปลอมหรือผ่านการแก้ไข
- มีการบันทึกรายการโดยถูกต้อง ครบถ้วน
- มีการอนุมัติรายการตามระเบียบของทางราชการ

ข้อจำกัด

๑. เอกสารมีการปลอมแปลงแก้ไข หรือจัดทำใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ระบบการควบคุมภายในไม่รัดกุมหรือขาดการแบ่งแยกหน้าที่อย่างเหมาะสม

๒. การตรวจเอกสารบางครั้งอาจไม่แสดงถึงสภาพที่มีอยู่จริง เช่น การตรวจสอบทะเบียนรถยนต์ที่ไม่สามารถพิสูจน์ว่ามีตัวรถยนต์อยู่จริง เป็นต้น

๕. การคำนวณ

เป็นการพิสูจน์ความถูกต้องของตัวเลข ซึ่งถือว่าเป็นหลักฐานที่เชื่อถือได้มาก ผู้ตรวจสอบควรทำการทดสอบตัวเลขทุกครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่ายอดที่แสดงเป็นยอดที่ถูกต้อง กรณีที่มีการบวกเลขโดยมีกระดาษบวกเลขด้วยเครื่องคิดเลขไว้หรือกรณีใช้สูตร Excel ผู้ตรวจสอบควรทดสอบตัวเลขอีกครั้ง เนื่องจากผู้รู้จักใช้เครื่องบวกเลข/โปรแกรมExcel อาจใช้เทคนิคพลิกแพลงทำให้ยอดรวมที่แสดงไว้ในกระดาษบวกเลขแสดงยอดที่ผิดไปจากความเป็นจริง

ข้อจำกัด พิสูจน์ได้เพียงความถูกต้องของผลลัพธ์ แต่ไม่ได้พิสูจน์แหล่งที่มาของตัวเลขที่นำมาคำนวณ

๖. การตรวจสอบการผ่านรายการ

เป็นการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของการผ่านรายการจากสมุดบันทึกรายการขึ้นต้นไปยังสมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย วิธีการตรวจนี้เรียกว่า “Posting” ซึ่งเป็นวิธีการตรวจที่สำคัญมากอีกวิธีหนึ่ง

ข้อจำกัด เช่นเดียวกับการคำนวณ คือ เป็นการพิสูจน์ความถูกต้องของการคัดลอกข้อมูลจากสมุดวันทีกรายขึ้นต้นไปยังสมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย แต่ไม่ได้พิสูจน์ความสมบูรณ์ของรายการแต่อย่างใด เช่น ไม่ได้พิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึกบัญชีตามเอกสารหลักฐาน เป็นต้น

๗. การตรวจสอบบัญชีย่อยและทะเบียน

เป็นการตรวจสอบว่ายอดคงเหลือและรายการในบัญชีย่อยและทะเบียนสัมพันธ์กับบัญชีคุมหรือไม่

ข้อจำกัด พิสูจน์ได้เพียงความถูกต้องของยอดคงเหลือในบัญชีย่อยหรือทะเบียนกับบัญชีคุม แต่ควรใช้ร่วมกับเทคนิคการตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีวิธีอื่น ๆ ด้วย เช่น เทคนิคการตรวจสอบการผ่านรายการ เทคนิคการคำนวณ เป็นต้น

๘. การตรวจหารายการผิดปกติ

เป็นการตรวจรายการในสมุดบัญชีต่าง ๆ หรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ว่ามีรายการผิดปกติหรือไม่ ซึ่งอาจทำให้พบข้อผิดพลาดที่สำคัญได้ ทั้งนี้ ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ของผู้ตรวจสอบเป็นสำคัญ

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

ข้อจำกัด รายการผิดปกติมิใช่หลักฐาน แต่เป็นเครื่องชี้ให้ทราบถึงความจำเป็นที่จะต้องหาหลักฐานด้วยเทคนิคอื่นประกอบ

๙. การตรวจสอบความสัมพันธ์ของข้อมูล

เป็นการตรวจสอบรายการที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เนื่องจากข้อมูลของรายการหนึ่ง ๆ อาจมีความสัมพันธ์กับรายการอื่น ๆ ได้ รายการที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันปรากฏอยู่อย่างถูกต้องย่อมแสดงความถูกต้องของบัญชีได้ระดับหนึ่ง ฉะนั้น ผู้ตรวจสอบจึงควรตรวจสอบรายการที่มีความสัมพันธ์กันควบคู่กันไป

๑๐. การวิเคราะห์เปรียบเทียบ

เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบความสัมพันธ์และความเปลี่ยนแปลงของข้อมูลต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามที่คาดหมาย หรือเป็นไปตามควรหรือไม่ อันจะช่วยให้เห็นว่าต้องใช่วิธีการตรวจสอบอื่นเพิ่มเติมหรืออาจลดขอบเขตการตรวจสอบลงได้

การวิเคราะห์เปรียบเทียบมีวิธีการดังนี้

๑๐.๑ เปรียบเทียบข้อมูลของงวดปีปัจจุบันกับงวดปีก่อน

๑๐.๒ เปรียบเทียบข้อมูลของงวดปีปัจจุบันกับประมาณการ

หากผลของการวิเคราะห์เปรียบเทียบพบว่ามี ความแตกต่างที่เป็นสาระสำคัญต่อการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบจะต้องสอบถามเหตุผลจากหน่วยรับตรวจ และใช้เทคนิคการตรวจสอบอื่นเพิ่มเติม

๑๑. การสอบถาม

เป็นการสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ การสอบถามอาจทำได้ทั้งเป็นลายลักษณ์อักษรหรือด้วยวาจา

การสอบถามเป็นลายลักษณ์อักษรอาจใช้แบบสอบถามและกำหนดคำถามเพื่อให้ได้คำตอบว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” หรืออาจเป็นคำถามที่กระตุ้นให้ผู้ตอบใช้ความคิดของตนเองก็ได้ ขึ้นอยู่กับผู้ตรวจสอบต้องการคำตอบในลักษณะใด ทั้งนี้ คำถามที่ใช้ควรมีลักษณะต่อเนื่องกัน

การสอบถามด้วยวาจา ต้องอาศัยศิลปะอย่างมากในการที่จะสอบถามให้ได้ข้อเท็จจริง โดยไม่ทำให้ผู้รับตรวจรู้สึกไม่ดีหรือมีปฏิกิริยาต่อต้านหรือปิดบังข้อเท็จจริงบางประการ และถ้าผู้ตรวจสอบสามารถเข้าใจทัศนคติหรือพฤติกรรมที่ผู้รับตรวจมีต่อตน และสามารถเปลี่ยนแปลงท่าทีของผู้รับตรวจที่มีต่อตนให้เป็นไปในทางที่ดีได้ ก็ย่อมทำให้ได้ทราบข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ตามที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง

ข้อจำกัด คำตอบที่ได้เป็นเพียงหลักฐานประกอบการตรวจสอบเท่านั้น จะต้องมีการพิสูจน์ด้วยเทคนิคการตรวจสอบอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงจนเป็นที่พอใจ

๑๒. การสังเกตการณ์

เป็นการสังเกตให้เห็นด้วยตาในสิ่งที่ต้องการทราบอย่างระมัดระวัง โดยใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ รวมถึงการใช้วิจารณญาณพิจารณาสิ่งที่ได้เห็น แล้วบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ไว้

ดังนั้น ผู้ตรวจสอบที่มีประสบการณ์ที่กว้างขวางย่อมได้ประโยชน์จากการสังเกตการณ์ได้อย่างมากและลึกซึ้งกว่าผู้ที่ประสบการณ์น้อย ผลที่ได้จากการสังเกตการณ์เป็นเพียงข้อมูลที่ผู้ตรวจสอบได้ประสมมาจากการปฏิบัติงานจริงในช่วงระยะเวลาที่ทำการสังเกตการณ์เท่านั้น ถ้าจะให้ความเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบนั้นเป็นส่วนรวม ผู้ตรวจสอบจะต้องหาเอกสารหลักฐานมายืนยัน เพื่อให้หน่วยรับตรวจยอมรับข้อสังเกตและยินยอมที่จะแก้ไขตามข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบ

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

๑๓. การสอบทาน (Verification)

เป็นการยืนยันความจริง ความถูกต้อง ความแม่นยำ ความสมเหตุสมผล หรือความน่าเชื่อถือของ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการหาหลักฐานยืนยันกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่ เช่น ข้อเท็จจริงปรากฏว่าได้จ่ายเงินให้เจ้าหนี้ แล้ว ๕๐๐,๐๐๐ บาท หลักฐานที่จะนำมาตรวจทาน คือ ต้นขั้วเช็คที่ระบุเลขที่เช็ค วันที่ ชื่อเจ้าหนี้ รายการที่จ่าย จำนวนเงิน และการลงนามของผู้มีอำนาจสั่งจ่าย ตลอดจนใบเสร็จรับเงินที่ได้รับจากเจ้าหนี้ซึ่งควรมีรายละเอียด เช่นเดียวกับต้นขั้วเช็ค เป็นต้น

๑๔. การสืบสวน

เป็นเทคนิคที่ผู้ตรวจสอบจะใช้ในกรณีที่ไม่สามารถค้นพบข้อเท็จจริง ซึ่งคาดว่ามิได้อยู่หรือควรจะเป็น ดังนั้น ผู้ตรวจสอบจะต้องค้นหาข้อเท็จจริงโดยเริ่มจากผลไปหาเหตุทีละขั้นตอน แต่ในบางกรณีผู้ตรวจสอบไม่สามารถหาหลักฐานมายืนยันขั้นตอนต่าง ๆ ได้ทุกขั้นตอน ก็ยังอนุমানให้ความเห็นเพิ่มเติมลงไปในส่วนที่ขาดหายไป

๑๕. การประเมินผล

เป็นการเปรียบเทียบมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้กับผลการปฏิบัติงานจริง ว่าเกิดผลต่างหรือไม่ ถ้าเกิดผลต่างผู้ตรวจสอบต้องพิจารณาว่าเกิดขึ้นจากวิปฏิบัติไม่รัดกุมหรือไม่ดีพอ หรือว่าเนื่องจากสาเหตุอื่น เมื่อทราบสาเหตุที่แท้จริงแล้ว ผู้ตรวจสอบต้องวิเคราะห์ต่อไปอีกว่าเกิดจากสาเหตุสุดวิสัยซึ่งอยู่นอกเหนือการควบคุมของวิญญูชนหรือไม่ หากมิใช่ ควรเสนอข้อคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ผู้ตรวจสอบต้องใช้วิญาณญาณตัดสินว่าข้อมูลที่นำมาเปรียบเทียบและผ่านการประเมินผลมาแล้วนั้นเพียงพอหรือไม่ ควรเพิ่มหรือลดปริมาณทดสอบเพียงใดเพื่อให้สามารถนำมาวิเคราะห์ประเมินผลได้ ทั้งนี้ ผู้ตรวจสอบต้องประเมินถึงค่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเพิ่มหรือลดปริมาณ การทดสอบรายการดังกล่าว เมื่อเทียบกับผลที่ได้รับกับค่าใช้จ่ายที่ประหยัดได้

๖.๘.๓ การปฏิบัติงานเมื่อเสร็จสิ้นการตรวจสอบ ตรวจทานกระดาษทำการ เอกสาร หลักฐาน สรุปลงข้อตรวจพบ และร่างรายงานผลการตรวจสอบ หลักจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานในหน่วยรับตรวจแล้ว หัวหน้าทีมตรวจสอบควรสอบทานให้แน่ใจว่าทีมตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ เสร็จสมบูรณ์และเป็นไปตามแผนการตรวจสอบที่กำหนดไว้ นอกจากนี้หัวหน้าทีมตรวจสอบต้องสอบทานกระดาษทำการ เอกสาร หลักฐานที่รวบรวมไว้จากการตรวจสอบ และสรุปสิ่งที่ตรวจพบ สอบทานร่างรายงานผลการตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในแต่ละคน โดยประเมินจากผลสำเร็จของงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การปฏิบัติงานเมื่อเสร็จสิ้นงานตรวจสอบ ประกอบด้วย

- ๑) การรวบรวมหลักฐาน
- ๒) การรวบรวมกระดาษทำการ
- ๓) การสรุปผลการตรวจสอบ

๑) การรวบรวมหลักฐาน

หลักฐานการตรวจสอบ (Audit Evidence) หมายถึง เอกสาร ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ผู้ตรวจสอบภายในได้จากการใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ในการรวบรวมขึ้นระหว่างทำการตรวจสอบรวมถึง หลักฐานที่ขอเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนความเห็นเกี่ยวกับข้อสรุปหรือข้อตรวจพบในการพิสูจน์ว่า สิ่งที่ได้ตรวจพบนั้นมีความถูกต้องน่าเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด หลักฐานการตรวจสอบควรประกอบด้วยคุณสมบัติ ๔ ประการคือ ความเพียงพอ (Sufficiency) ความเชื่อถือได้และจัดหามาได้ (Competency) ความเกี่ยวข้อง (Relevancy) และความมีประโยชน์ (Usefulness)

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

๒) การรวบรวมกระดาษทำการ (Working Papers Preparation)

กระดาษทำการ (Working Papers) คือ เอกสารที่ผู้ตรวจสอบจัดทำขึ้นในระหว่างการตรวจสอบ เพื่อบันทึกรายละเอียดการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ในการตรวจสอบ ขอบเขตการตรวจสอบ วิธีการตรวจสอบ ข้อมูลจากการประเมินและวิเคราะห์ และผลสรุปของการตรวจสอบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการรายงานผลการตรวจสอบ

ในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ ตั้งแต่การวางแผนการตรวจสอบ การปฏิบัติงานตรวจสอบ การรวบรวมหลักฐานและข้อมูล ตลอดจนการร่างรายงานผลการตรวจสอบ จำเป็นต้องจัดทำกระดาษทำการเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บบันทึกหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับวิธีการตรวจสอบที่ใช้ ผลที่ได้จากการตรวจสอบ และหลักเกณฑ์ในการสรุปผลการตรวจสอบ และยังเป็นหลักฐานการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ ในการสอบทาน ทบทวนงานในความรับผิดชอบและการวัดผลงาน อันเป็นการบ่งชี้ถึงมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงภายหลัง รวมทั้งการอ้างอิงในการตรวจสอบครั้งต่อไปและการอ้างอิงกับบุคคลภายนอก

๓) การสรุปผลการตรวจสอบ

การสรุปผลการตรวจสอบ เป็นวิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบขั้นสุดท้ายก่อนการจัดทำรายการผลการตรวจสอบ หลังจากที่ผู้ตรวจสอบภายในได้ทำการตรวจสอบเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วเสร็จ หรือเป็นเรื่องที่เห็นว่าจำเป็นต้องรายงานผลระหว่างการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยผู้ตรวจสอบจะต้องรวบรวมข้อเท็จจริงและหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้ระหว่างการตรวจสอบ เพื่อสรุปหาข้อตรวจพบหรือสิ่งที่ตรวจพบทั้งด้านดีและปัญหาข้อบกพร่องที่คิดว่ามีค่าควรแก่การตรวจสอบและรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

๗. การจัดทำรายงานและติดตามผล

๗.๑ การจัดทำรายงาน

การจัดทำรายงานเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารทราบถึงวัตถุประสงค์ ขอบเขต วิธีปฏิบัติงาน และผลการตรวจสอบข้อมูลทั้งหมดทุกขั้นตอน สรุปข้อบกพร่องที่ตรวจพบ ประเด็นความเสี่ยงที่สำคัญและการควบคุม รวมทั้งเรื่องอื่น ๆ ที่ผู้บริหารควรทราบ พร้อมข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อเสนอผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องพิจารณาสั่งการแก้ไขปรับปรุงต่อไป การเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่ผู้ตรวจสอบจะต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษเพราะรายงานนั้นแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในทั้งหมด ลักษณะของรายงานที่ดีต้องเป็นรายงานที่มีประโยชน์ต่อผู้อ่านรายงาน เรื่องที่มีสาระสำคัญ ข้อตรวจพบที่เป็นเรื่องที่ตรงกับข้อเท็จจริง ข้อเสนอแนะหรือข้อแนะนำเป็นประโยชน์และสามารถปฏิบัติได้ โดยสรุปลักษณะของรายงานที่ดี มีองค์ประกอบ ดังนี้

ถูกต้อง (Accuracy) รายงานผลการตรวจสอบต้องมีความถูกต้อง ข้อความทุกประโยค ตัวเลขทุกตัว เอกสารอ้างอิงทุกชนิด ต้องมาจากหลักฐานที่น่าเชื่อถือ และผู้ตรวจสอบได้ประเมินข้อมูลเหล่านั้นแล้ว การอ้างอิงทุกครั้งต้องมีเอกสารหลักฐานประกอบและสามารถให้คำอธิบายแล้วพิสูจน์ข้อเท็จจริงได้ทุกเรื่อง การรายงานสิ่งใดก็ย่อมหมายความว่าสิ่งนั้นผู้ตรวจสอบได้ทราบหรือได้ยอมรับแล้วว่าเป็นสิ่งที่ตรงตามข้อเท็จจริง

ชัดเจน (Clarity) หมายถึง ความสามารถในการสื่อข้อความหรือความต้องการของผู้ตรวจสอบ หรือสิ่งที่ต้องการเสนอให้ผู้อ่านรายงานเข้าใจเช่นเดียวกับผู้ตรวจสอบภายใน โดยไม่ต้องมีการตีความหรืออธิบายเพิ่มเติม

กระชับ (Conciseness) หมายถึง การตัดทอนความคิด ข้อความ คำพูดที่ฟุ่มเฟือย หรือสิ่งที่ไม่ใช่สาระสำคัญ และสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องที่จะรายงาน

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สปบ.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

ทันกาล (Timeliness) การเสนอรายงานต้องกระทำภายในเวลาที่เหมาะสม ทันต่อการแก้ไขสถานการณ์ ผู้ตรวจสอบควรพิจารณาว่าสิ่งที่ตรวจพบควรรายงานในขณะและเวลาใด เพราะผู้บริหารต้องนำสิ่งที่เสนอในรายงานไปดำเนินการต่อ

สร้างสรรค์ (Constructive Criticism) การรายงานควรแสดงให้เห็นคุณภาพและความจริงใจของผู้ตรวจสอบ ผู้รายงานควรชี้ให้เห็นสิ่งดีที่ตรวจพบก่อนที่จะกล่าวถึงข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่ต้องการให้ปรับปรุงแก้ไข ทำให้ผู้อ่านคล้อยตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะ และมีความพอใจที่จะให้ความร่วมมือในการแก้ไขปรับปรุง การวิจารณ์ข้อบกพร่องโดยไม่มีการให้ข้อเสนอแนะ หรือการวิจารณ์โดยปราศจากการเสนอแนะข้อยุติที่ขอบด้วยเหตุผลเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ

จูงใจ (Pursuance) การเสนอรายงานควรจูงใจให้ผู้อ่านจับประเด็นได้ตั้งแต่ต้นจนจบโดยการใช้รูปแบบถ้อยคำและศิลปะของภาษา ทำให้ผู้อ่านยอมรับและเกิดความรู้สึกต้องการแก้ไขปัญหาหรือข้อแนะนำที่ผู้ตรวจสอบเสนอในรายงาน โดยชี้ให้เห็นปัญหา ประโยชน์ร่วมกันและประโยชน์ต่อองค์กร ไม่ตำหนิโดยไม่ชี้ข้อแนะนำในเชิงสร้างสรรค์ ให้ทราบถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นหากไม่แก้ไข

๗.๒ การติดตามผล (Follow Up)

การติดตามเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ซึ่งถือได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่งของการตรวจสอบ เพราะแสดงถึงคุณภาพและประสิทธิผลของงานตรวจสอบว่าผู้รับการตรวจและผู้บริหารได้ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะในรายงานการตรวจสอบหรือไม่ และข้อบกพร่องที่พบได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมแล้วหรือยัง เมื่อผู้ตรวจสอบภายในเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้บริหารระดับสูงแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในต้องติดตามผลว่าผู้บริหารได้สั่งการหรือไม่ประการใด และหากสั่งการแล้ว หน่วยรับตรวจดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบที่ผู้บริหารสั่งการหรือไม่ เพื่อให้แน่ใจว่าข้อบกพร่องที่พบได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสม หรือมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร และรายงานผลการติดตามต่อผู้บริหารต่อไป ทั้งนี้ ผู้บริหารที่ได้รับทราบแล้ว มิได้สั่งการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แสดงว่าผู้บริหารยอมรับภาระความเสี่ยงหากเกิดความเสียหายขึ้นในอนาคต

แนวทางการติดตามผลอย่างมีประสิทธิภาพ

๑. ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายในควรพิจารณากำหนดวิธีการและเวลาที่เหมาะสมในการติดตามผล พร้อมทั้งจัดงบประมาณของหน่วยตรวจสอบภายในเพื่อให้การติดตามผลทำได้มีประสิทธิภาพ

๒. ควรกำหนดตารางเวลาที่ใช้ในการติดตามผลของรายงานผลการตรวจสอบในปีก่อนไว้ในแผนการตรวจสอบปีปัจจุบัน การกำหนดตารางเวลาที่จะใช้ในการติดตามผลควรหารือกับหัวหน้าหน่วยงานที่ได้รับการตรวจสอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการติดตามผล

๓. ผู้ตรวจสอบภายในที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามผล ต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการรายงานผลการตรวจสอบนั้น ๆ เพื่อให้มีมุมมองใหม่ ๆ และสามารถประเมินการปรับปรุงแก้ไขว่าเหมาะสมสอดคล้องกับข้อเท็จจริงหรือไม่ ยกเว้นมีข้อจำกัดเรื่องจำนวนบุคลากรของหน่วยตรวจสอบภายใน

๔. ผู้ตรวจสอบภายในควรติดตามความคืบหน้าในการปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อน และข้อบกพร่องจากหน่วยงานเป็นระยะ ๆ หากมีปัญหาผู้ตรวจสอบภายในควรเข้าไปพิจารณาให้คำแนะนำเพื่อให้สามารถดำเนินการต่อไปได้

๕. ผู้ตรวจสอบภายในควรเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้บริหารระดับสูงของหน่วยรับตรวจในการแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหา จุดอ่อน และข้อบกพร่องต่าง ๆ และกำหนดมาตรการป้องกันความผิดพลาดและข้อบกพร่องที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

๖. ควรมีการประเมินประสิทธิภาพการติดตามผล และเวลาในการดำเนินงานของฝ่ายบริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการสั่งการหรือต่อการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง หรืออาจประเมินจากแผนงานหรือวิธีการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน

๘. มาตรฐานและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ผู้ตรวจสอบภายใน จะต้องปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจรรยาบรรณการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง และคู่มือปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และประพฤติปฏิบัติภายใต้กรอบความประพฤติที่พึงงามในอันที่จะนำมาซึ่งความเชื่อมั่น และให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เปี่ยมด้วยคุณภาพ โดยพึงยึดถือและดำรงไว้ซึ่งหลักปฏิบัติ ดังนี้

๘.๑ ความซื่อสัตย์ (Integrity)

๘.๑.๑ ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

๘.๑.๒ ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และเปิดเผยข้อมูลตามวิชาชีพที่กำหนด

๘.๑.๓ ผู้ตรวจสอบภายในต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกรกระทำใด ๆ ที่ขัดต่อกฎหมาย หรือไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการกระทำที่อาจนำความเสื่อมเสียมาสู่วิชาชีพการตรวจสอบภายใน หรือสร้างความเสียหายต่อราชการ

๘.๑.๔ ผู้ตรวจสอบภายในต้องให้ความเคารพและสนับสนุนการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และจรรยาบรรณของทางราชการ

๘.๒ ความเที่ยงธรรม (Objectivity)

๘.๒.๑ ผู้ตรวจสอบภายในต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือสร้างความสัมพันธ์ใด ๆ ที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งกับผลประโยชน์ของทางราชการ รวมทั้งกระทำการใด ๆ ที่จะทำให้เกิดอคติ ลำเอียง จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างเที่ยงธรรม

๘.๒.๒ ผู้ตรวจสอบภายในไม่พึงรับสิ่งของใด ๆ ที่จะทำให้เกิดหรือก่อให้เกิดความไม่เที่ยงธรรมในการใช้วิจารณ์ญาณเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพพึงปฏิบัติ

๘.๒.๓ ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยหรือรายงานข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญทั้งหมดที่ตรวจพบ ซึ่งหากละเว้นไม่เปิดเผยหรือไม่รายงานข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว อาจจะทำให้รายงานบิดเบือนไปจากข้อเท็จจริง หรือเป็นการปิดบังการกระทำผิดกฎหมาย

๘.๓ การปกปิดความลับ (Confidentiality)

๘.๓.๑ ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความรอบคอบในการใช้และรักษาข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน

๘.๓.๒ ผู้ตรวจสอบภายในต้องไม่นำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานไปใช้แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง และจะไม่กระทำการใด ๆ ที่ขัดต่อกฎหมาย และประโยชน์ของทางราชการ

๘.๔ ความสามารถในหน้าที่ (Competency)

๘.๔.๑ ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในส่วนที่ตนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานเท่านั้น

คู่มือการปฏิบัติงาน หน่วยงาน หน่วยตรวจสอบภายใน สพป.อุทัยธานี เขต ๑	คู่มือการปฏิบัติงาน : การตรวจสอบภายใน	
	หมายเลขเอกสาร:	วันที่เริ่มใช้ : ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
	แก้ไขครั้งที่ :	วันที่แก้ไข :

๘.๔.๒ ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักมาตรฐานการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ

๘.๔.๓ ผู้ตรวจสอบภายในต้องพัฒนาศักยภาพของตนเอง รวมทั้งพัฒนาประสิทธิผลและคุณภาพของการให้บริการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

๙. เอกสารอ้างอิง

๙.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐

๙.๒ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑

๙.๓ มาตรฐานการตรวจสอบภายในและจรรยาบรรณการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ของกรมบัญชีกลาง (ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๙.๒/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐)

๙.๔ หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ (ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนมาก ที่ กค ๐๔๐๙.๒/ว ๑๒๓ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑)

๙.๕ หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ (ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนมาก ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว ๑๐๕ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑)

๙.๖ คู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยตรวจสอบภายใน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๘

๙.๗ คู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน สำหรับผู้ตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำโดยหน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๙

๙.๘ คู่มือการตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยหน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑

๙.๙ คู่มือปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

กระดาษทำการตรวจสอบการควบคุมด้านการเงินการบัญชี

หน่วยรับตรวจ.....

เพียงวันที่.....

ที่	รายการ	√=ใช่/ถูกต้อง X=ไม่ใช่/ ไม่ถูกต้อง	บันทึกเพิ่มเติม/ข้อสังเกต
<p>1.</p> <p>1.1</p> <p>1.1.1</p>	<p>การควบคุมเงินคงเหลือ</p> <p>รายงานเงินคงเหลือประจำวัน</p> <p>1.1.1 จัดทำเป็นปัจจุบัน</p> <p>ณ วันที่.....มียอดคงเหลือดังนี้</p> <p>เงินสด .....บาท</p> <p>เงินฝากธนาคาร .....บาท</p> <p>เงินฝากส่วนราชการ .....บาท</p> <p>1.1.2 ยอดเงินคงเหลือแต่ละประเภทที่แสดงตามรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ตรงกับยอดคงเหลือตามทะเบียนคุมเงินนอกงบประมาณ และทะเบียนคุมการรับและนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน</p> <p>1.2 ผลการตรวจนับเงินสดคงเหลือ มีเงินคงเหลืออยู่จริงครบถ้วน และตรงกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน</p> <p>1.3 ผลการตรวจสอบเงินฝากธนาคารคงเหลือตามสมุดคู่ฝากธนาคาร(ประเภทออมทรัพย์/ประจำ) และทะเบียนเงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวัน รวมทุกบัญชี มียอดคงเหลือถูกต้องตรงกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน</p> <p>1.4 ผลการตรวจสอบเงินฝากส่วนราชการผู้เบิก ตามสมุดคู่ฝาก(ส่วนราชการผู้เบิก) มียอดคงเหลือถูกต้องตรงกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน</p>		
<p>2.</p> <p>2.1</p> <p>2.2</p> <p>2.3</p> <p>2.3.1</p> <p>2.3.2</p> <p>2.3.3</p>	<p>การเก็บรักษาเงิน</p> <p>มีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการเก็บรักษาเงิน</p> <p>กรรมการเก็บรักษาเงินปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกำหนด</p> <p>การเก็บรักษาเงินสด และเงินฝากธนาคาร เป็นไปตามวงเงิน อำนาจการเก็บรักษาที่กระทรวงการคลังอนุมัติ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2.3.1 เงินรายได้สถานศึกษา</p> <p>2.3.2 เงินอุดหนุนรับจาก อปท./อบต.....</p> <p>2.3.3 เงินอื่น ๆ (ระบุ).....</p>		

ที่	รายการ	√=ใช่/ถูกต้อง ×=ไม่ใช่/ ไม่ถูกต้อง	บันทึกเพิ่มเติม/ข้อสังเกต
2.4	<p>การนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน</p> <p>2.4.1 นำส่งเงินรายได้แผ่นดินอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง</p> <p>2.4.2 กรณีวันใดมีเงินรายได้เก็บไว้เกินกว่า 10,000 บาท มีการนำส่งเงินคลังโดยด่วน อย่างช้าไม่เกิน 7 วันทำการ</p>		
2.5	<p>เงินภาษี หัก ณ ที่จ่าย มีการนำส่งสรรพากรในท้องถิ่น ภายใน 7 วัน นับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่จ่ายเงิน</p>		
3.	<p>การควบคุมการรับเงิน</p>		
3.1	<p>ผู้ทำหน้าที่จัดเก็บ หรือรับชำระเงิน เป็นเจ้าหน้าที่การเงิน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย</p>		
3.2	<p>มีการออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้งทุกรายการ</p>		
3.3	<p>ใบเสร็จรับเงินใช้ตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด (ขอเบิกจาก สพป.)</p>		
3.4	<p>ใบเสร็จรับเงินระบุข้อมูล รายละเอียด ครบถ้วนสมบูรณ์</p>		
3.5	<p>ใบเสร็จรับเงินไม่มีการชดเชย ชิดฆ่า</p>		
3.6	<p>การยกเลิกใบเสร็จรับเงิน มีต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน แนบติดกับสำเนาในเล่มด้วยทุกฉบับ</p>		
3.7	<p>ยอดเงินรวมในใบเสร็จรับเงินในแต่ละวัน ตรงกับยอดเงินที่ผู้ตรวจสอบสรุปไว้หลังสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสุดท้ายของวันนั้น</p>		
3.8	<p>ยอดเงินในใบเสร็จรับเงินถูกต้องตรงกับรายการที่บันทึกไว้ในทะเบียนคุมต่าง ๆ</p>		
4.	<p>การควบคุมการจ่ายเงิน</p>		
4.1	<p>การจ่ายเงินแต่ละประเภทตรงตามวัตถุประสงค์ หรือข้อกำหนดของเงินนั้น</p>		
4.2	<p>การปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน และการจัดซื้อจัดจ้าง ถูกต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง</p>		
4.3	<p>การจ่ายเงินทุกรายการ ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ</p>		
4.4	<p>มีหลักฐานการจ่ายครบถ้วนสมบูรณ์ทุกรายการที่จ่ายเงิน และยอดเงินที่จ่ายตรงกับที่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ</p>		
4.5	<p>หลักฐานการจ่ายมีสาระสำคัญครบถ้วน ตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด</p>		
4.6	<p>ผู้จ่ายเงินได้ลงลายมือชื่อรับรองการจ่ายพร้อมทั้งชื่อตัว บรรจบ และวัน เดือน ปี ที่จ่ายเงิน กำกับไว้ที่หลักฐานการจ่ายทุกรายการ</p>		

ที่	รายการ	✓=ใช่/ถูกต้อง ✗=ไม่ใช่/ ไม่ถูกต้อง	บันทึกเพิ่มเติม/ข้อสังเกต
5. 5.1 5.2 5.3 5.4 5.5 5.6	การจัดทำบัญชี มีการจัดทำทะเบียนคุมการรับและนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน เป็นปัจจุบัน และบันทึกรายการรับและนำส่งเงิน ถูกต้องตรงตามหลักฐาน มีการจัดทำทะเบียนคุมเงินนอกงบประมาณ เพื่อควบคุมเงินแต่ละประเภท ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และการบันทึกรายการรับ-จ่าย ถูกต้องตรงตามหลักฐาน มีการจัดทำทะเบียนเงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวัน เพื่อใช้ควบคุมเงินฝากธนาคารครบทุกบัญชี และบันทึกรายการถูกต้องตามหลักฐาน รวมทั้งทุกสิ้นเดือนมีการจัดทำงบเทียบยอดเงินฝากธนาคารด้วย มีการจัดทำสมุดคู่ฝาก(ส่วนราชการผู้เบิก) เป็นปัจจุบัน และมีการบันทึกควบคุมการฝากถอนเงินกับ สพป. ถูกต้องครบถ้วน ทุกสิ้นวันทำการ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ทำการตรวจสอบการบันทึกรายการเคลื่อนไหวในทะเบียนต่าง ๆ ตามที่ระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อยกำหนด ยอดคงเหลือตามทะเบียนคุมเงินแต่ละประเภทถูกต้องตรงกับยอดที่แสดงในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน		
6. 6.1 6.2 6.2.1 6.2.2 6.3 6.3.1	การจัดทำรายงานการเงิน มีการจัดทำรายงานการเงินเสนอผู้มีอำนาจ และส่งรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ 6.1 รายงานเงินคงเหลือประจำวัน มีการจัดทำทุกสิ้นวัน และเสนอรายงานให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาลงนาม 6.2 รายงานการเงินประจำเดือน 6.2.1 ทุกสิ้นเดือนมีการจัดส่งรายงานการเงินประจำเดือน ให้ สพป. ทราบ เพื่อตรวจสอบและกำกับดูแล 6.2.2 รายงานการเงินที่จัดส่งครบถ้วน ได้แก่ (1) สำเนารายงานเงินคงเหลือประจำวัน ณ วันทำการสุดท้ายของเดือน (2) งบเทียบยอดเงินฝากธนาคาร 6.3 รายงานอื่น ๆ 6.3.1 รายงานการรับ-จ่ายเงินรายได้สถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ มีการเสนอให้ สพป.ทราบภายใน 30 วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ		

ที่	รายการ	✓=ใช่/ถูกต้อง ✗=ไม่ใช่/ ไม่ถูกต้อง	บันทึกเพิ่มเติม/ข้อสังเกต
	<p>6.3.2 รายงานผลการดำเนินงานกองทุนโรงเรียนพระราชัฐ (กรณีเป็นโรงเรียนพระราชัฐ) ตามแบบที่คู่มือการบริหารจัดการโรงเรียนพระราชัฐกำหนด ได้แก่</p> <p>(1) รายงานผลการดำเนินงานกองทุนคณะกรรมการบริหารกองทุนโรงเรียนพระราชัฐ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนโรงเรียนภายใน 15 วัน นับจากวันสิ้นภาคเรียน - เสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนพระราชัฐของ สพป.ภายใน 30 วัน นับจากวันสิ้นภาคเรียน <p>(2) รายงานการรับ-จ่ายเงินกองทุนโรงเรียนพระราชัฐ เสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนพระราชัฐของ สพป. เป็นรายไตรมาส</p>		
<p>7.</p> <p>7.1</p> <p>7.2</p>	<p>การตรวจสอบการรับ-จ่ายประจำวัน</p> <p>มีการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบการรับ-จ่ายประจำวัน ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ.2520 ข้อ 20 และข้อ 37</p> <p>ผู้ที่ได้รับมอบหมายมีการปฏิบัติ ดังนี้</p> <p>7.2.1 ตรวจสอบจำนวนเงินที่รับและนำส่งกับหลักฐาน (ใบเสร็จรับเงิน/เอกสารนำส่งเงิน) และรายการที่บันทึกไว้ในทะเบียนคุมต่าง ๆ ว่าครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ หากถูกต้องได้มีการแสดงยอดรวมเงินรับทั้งสิ้นตามใบเสร็จรับเงินทุกฉบับที่ได้รับเงินในวันนั้นไว้ที่ด้านหลังของสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสุดท้าย และลงลายมือชื่อกำกับไว้</p> <p>7.2.2 ตรวจสอบรายการรับ-จ่ายเงินที่บันทึกไว้ในทะเบียนต่าง ๆ กับหลักฐานการจ่ายในวันนั้น หากปรากฏว่าถูกต้อง ผู้ตรวจสอบได้ลงลายมือชื่อกำกับยอดเงินคงเหลือไว้ในทะเบียนคุมนั้น ๆ</p>		
<p>8.</p> <p>8.1</p>	<p>การควบคุมเงินยืม</p> <p>มีการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของสัญญาการยืมเงิน ดังนี้</p> <p>8.1.1 สัญญาการยืมเงินเป็นแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด จำนวน 2 ฉบับ</p> <p>8.1.2 สัญญาการยืมเงิน มีสาระสำคัญครบถ้วน ได้แก่ ชื่อผู้ยืมวัตถุประสงค์การยืม วันที่ดำเนินการ ลายมือชื่อผู้อนุมัติเงินยืมจำนวนเงินที่ยืม วันที่รับเงินยืม และวันครบกำหนดส่งใช้เงินยืม</p>		

ที่	รายการ	✓=ใช่/ถูกต้อง ✗=ไม่ใช่/ ไม่ถูกต้อง	บันทึกเพิ่มเติม/ข้อสังเกต
8.2	มีการจัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายประกอบสัญญาการยืมเงิน		
8.3	บันทึกการจ่ายเงินยืมในทะเบียนคุมตามประเภทของเงินที่ให้ยืม		
8.4	การส่งใช้เงินยืมเป็นไปตามระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด ดังนี้ 8.4.1 กรณียืมเงินเพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการ ให้ส่งใช้เงินยืมภายใน 15 วันนับจากวันที่กลับมาถึง 8.4.2 กรณียืมเงินเพื่อเป็นค่าปฏิบัติราชการอื่น ให้ส่งใช้เงินยืมภายใน 30 วันนับจากวันที่รับเงินยืม		
8.5	มีลูกหนี้ที่ค้างชำระเกินระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด และยังไม่ได้ส่งใช้เงินยืม จำนวน.....ราย เป็นเงินจำนวน.....บาท		
8.6	มีมาตรการเร่งรัดการส่งใช้เงินยืม กรณีมีลูกหนี้ค้างนาน		
9.	การควบคุมใบเสร็จรับเงิน		
9.1	มีการจัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน เพื่อควบคุมการรับ-จ่ายใบเสร็จรับเงิน และควบคุมใบเสร็จรับเงินคงเหลือ		
9.2	ทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน จัดทำครบถ้วนเป็นปัจจุบัน		
9.3	สิ้นปีงบประมาณ มีการรายงานการใช้ใบเสร็จรับเงิน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาทราบ ไม่เกินวันที่ 15 ตุลาคมของปีงบประมาณถัดไป		
9.4	ผลการตรวจนับใบเสร็จรับเงินคงเหลือ ถูกต้องตรงกับทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน		

สรุปผลการตรวจสอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

วันที่.....

ลงชื่อ.....ผู้สอบทาน

(.....)

วันที่.....

หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1
ใบตรวจนับเงินคงเหลือ
หน่วยรับตรวจ.....

วันที่ตรวจนับเงิน.....เทียบกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน.....

ชื่อผู้รับตรวจ.....ตำแหน่ง.....

1. เงินสดคงเหลือตามรายงานเงินคงเหลือประจำวัน จำนวน.....บาท

เงินสดที่ตรวจนับได้

ชนิดธนบัตร/เหรียญกษาปณ์		จำนวนเงิน
ธนบัตร	1,000 บาท .....ฉบับ	
	500 บาท .....ฉบับ	
	100 บาท .....ฉบับ	
	50 บาท .....ฉบับ	
	20 บาท .....ฉบับ	
เหรียญกษาปณ์	10 บาท .....เหรียญ	
	5 บาท .....เหรียญ	
	5 บาท .....เหรียญ	
	50 สตางค์ .....เหรียญ	
	25 สตางค์ .....เหรียญ	
เอกสารเทียบเท่าเงิน		
	เช็คธนาคาร.....(cashier cheque)	
	รณานัติ.....	
	อื่นๆ ระบุ.....	
จำนวนเงินสดที่ตรวจนับได้ทั้งสิ้น		

2. เงินฝากธนาคารคงเหลือ ตามรายงานเงินคงเหลือประจำวัน จำนวน.....บาท

จำนวนเงินฝากธนาคารคงเหลือ

ตามสมุดคู่ฝากและทะเบียนเงินฝากธนาคารกระแสรายวัน

เลขที่บัญชี	ชื่อบัญชี	ประเภท	จำนวนเงินคงเหลือ
จำนวนเงินฝากธนาคารรวมทั้งสิ้น			

หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1
 กระดาษทำการตรวจสอบเงินฝากธนาคาร
 หน่วยรับตรวจโรงเรียน.....
 เพียงวันที่.....

วัตถุประสงค์การตรวจสอบ

เพื่อตรวจสอบว่าสถานศึกษามีเงินฝากธนาคารคงเหลืออยู่จริง และถูกต้องครบถ้วนตรงกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน

ประเภทเงิน	ยอดเงินคงเหลือ						ยอดเงินคงเหลือ ตามหนังสือ ยืนยันยอด
	ทะเบียนคุมเงิน นอกงบประมาณ	ทะเบียนคุมเงิน รายได้แผ่นดิน	รายงานเงิน คงเหลือประจำวัน	สมุดคู่ฝากธนาคาร/ทะเบียนเงินฝากธนาคารกระแสรายวัน			
				เลขที่บัญชี	ชื่อบัญชี	เงินคงเหลือ	

สรุปผลการตรวจสอบ

ข้อสังเกต

ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้สอบทาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

กระดาษทำการงบเทียบยอดเงินฝากธนาคาร

ธนาคาร.....สาขา.....เลขที่บัญชี.....

หน่วยรับตรวจโรงเรียน.....

ณ วันที่.....

ยอดคงเหลือตามรายงานธนาคาร (Bank Statement)			*****	
หัก (1) เช็คสั่งจ่ายที่ยังไม่นำไปขึ้นเงินที่ธนาคาร จำนวน.....ฉบับ ประกอบด้วย	***			
1. เลขที่เช็ค.....ลว.....จำนวนเงิน.....				
2. เลขที่เช็ค.....ลว.....จำนวนเงิน.....				
3. เลขที่เช็ค.....ลว.....จำนวนเงิน.....				
4. เลขที่เช็ค.....ลว.....จำนวนเงิน.....				
(2) เงินที่สำนักงานเขตพื้นที่โอนเข้าบัญชีธนาคารแต่โรงเรียน ยังไม่บันทึกรับเงินประกอบด้วย	**		*****	
1. วันที่.....จำนวนเงิน.....				
2. วันที่.....จำนวนเงิน.....				
3. วันที่.....จำนวนเงิน.....				
4. วันที่.....จำนวนเงิน.....				
บวก.....				
ยอดคงเหลือตามรายงานธนาคารหลังปรับปรุง			*****	
ยอดคงเหลือในทะเบียนคุมเงินฝากธนาคาร			*****	

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้สอบทาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1
 กระดาษทำการตรวจสอบการเก็บรักษาเงินนอกงบประมาณ
 หน่วยรับตรวจโรงเรียน.....
 เพียงวันที่.....

วัตถุประสงค์การตรวจสอบ

เพื่อตรวจสอบว่าการเก็บรักษาเงินนอกงบประมาณรัดกุม เหมาะสม เป็นไปตามระเบียบทางราชการ

ประเภทเงินนอกงบประมาณ	ยอดรายงานเงิน คงเหลือประจำวัน	การเก็บรักษาเงิน		
		เงินสด	เงินฝากธนาคาร	ฝากส่วน ราชการผู้เบิก
1. เงินรายได้สถานศึกษา				
☐ มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน (มีจำนวน.....คน)				
☐ มีนักเรียนเกิน 120 คนขึ้นไป (มีจำนวน.....คน)				
2. เงินสนับสนุนจาก อปท.				
☐ เงินสนับสนุนโครงการอาหาร กลางวันจากส่วนท้องถิ่น				
☐ เงินสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมต่างๆ				
1. โครงการ.....				
2. โครงการ.....				
3. โครงการ.....				
4. โครงการ.....				
3. เงินลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด				
4.				
5.				

สรุปผลการตรวจสอบ

ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
 (.....)
 ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้สอบทาน
 (.....)
 ตำแหน่ง.....

4. การออกใบเสร็จรับเงิน

4.1 ดำเนินการโดย

- (...) เจ้าหน้าที่การเงินที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่ง.....
- (...) อื่นๆ ระบุ.....
- สาเหตุ.....

4.2 ระบุข้อมูลรายละเอียดครบถ้วน ชัดเจน

- (...) ครบถ้วน
- (...) ไม่สมบูรณ์ เนื่องจาก.....

4.3 การยกเลิกใบเสร็จมีต้นฉบับสำเนา

- (....) มี (....) ไม่มี เนื่องจาก.....
- มีการติดตามหรือไม่อย่างไร.....

4.4 ใบเสร็จรับเงินไม่มีร่องรอยการขูดลบหรือมีข้อปกติ

- (....) ไม่มี
- (....) มี เนื่องจาก.....
- และมีการดำเนินการอย่างไร.....

สรุปผลการตรวจสอบ

ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
(.....)
ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้สอบทาน
(.....)
ตำแหน่ง.....

3. การรายงานการใช้ใบเสร็จรับเงิน

(....) จัดทำรายงานทุกสิ้นปีงบประมาณและรายงานอำนวยการสถานศึกษาภายในวันที่

15 ตุลาคมของปีงบประมาณถัดไป

(....) จัดทำรายงานทุกสิ้นปีงบประมาณแต่ไม่รายงานผู้อำนวยการสถานศึกษา

สาเหตุ.....

(....) ไม่จัดทำรายงานการใช้ใบเสร็จ

สาเหตุ.....

(....) อื่นๆ ระบุ.....

สรุปผลการตรวจสอบ

ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้สอบทาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1
 กระดาษทำการตรวจสอบลูกหนี้เงินยืม (ระบุประเภทเงิน).....
 หน่วยรับตรวจ.....
 เพียงวันที่.....

วัตถุประสงค์การตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบว่า :

1. การจ่ายเงินยืมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเงิน และได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ
2. มีการควบคุมลูกหนี้ให้ส่งใช้เงินยืมเป็นไปตามกำหนดของระเบียบทางราชการ

1. ผลการตรวจสอบลูกหนี้/ลูกหนี้ค้าง

ที่	สัญญายืม		ชื่อผู้ยืม	รายการ/วัตถุประสงค์การยืม	จำนวนเงินยืม	วันครบกำหนด	รายการส่งใช้เงินยืม (บาท)			จำนวนเงินคงค้าง	หมายเหตุ
	เลขที่	วันที่รับเงินยืม					วัน	เดือน	ปี		

2. ผลการตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับการจ่ายเงินยืม

3. ผลการตรวจสอบเกี่ยวกับการส่งใช้เงินยืม

4. ผลการตรวจสอบการควบคุมลูกหนี้เงินยืมและการติดตามเร่งรัดหนี้

สรุปผลการตรวจสอบ

ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ

35
 ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
 (.....)
 ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้สอบทาน
 (.....)
 ตำแหน่ง.....

หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1
 กระดาษทำการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินบริจาควัตถุประสงค์เพื่อ.....
 หน่วยรับตรวจโรงเรียน.....
 เพียงวันที่.....

วัตถุประสงค์การตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบว่า :

1. การใช้จ่ายเงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์ เป็นไปตามโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับอนุมัติ และตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค
2. การใช้จ่ายมีหลักฐานครบถ้วน ถูกต้อง ตามระเบียบทางราชการ

ลำดับ ที่	การใช้จ่ายเงินบริจาคที่มีวัตถุประสงค์								ข้อสังเกต	
	วันที่จ่าย	เลขที่เอกสาร	รายการ	จำนวนเงิน	ดำเนินการใช้จ่ายเงินบริจาค					
					เป็นไปตามที่ได้รับอนุมัติและตรงตามวัตถุประสงค์ของการบริจาค		หลักฐานประกอบการใช้จ่ายเงินบริจาคถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามที่ระเบียบกำหนด			
เป็น	ไม่เป็น	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง							

สรุปผลการตรวจสอบ

36

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
 (.....)
 ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้สอบทาน
 (.....)
 ตำแหน่ง.....